

REGERINGSKANSLIET

Slutlig
Kommenterad
dagordning

2008-02-08

Jordbruksdepartementet

EU-nämnden
Miljö- och jordbruksutskottet
Kopia: SB EU-kansliet
Riksdagens Kammarkansli

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 18 februari 2008

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av A-punktlistan

3. Genetiskt modifierade organismer

a) Förslag till rådets beslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON863xNK603 (MON-ØØ863-5xMON-ØØ6Ø3-6) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (*)

b) Förslag till rådets beslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON863xMON810 (MON-ØØ863-5xMON-ØØ81Ø-6) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (*)

c) Förslag till rådets beslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade majsen MON863xMON810xNK603 (MON ØØ863-5xMON-ØØ81Ø-6xMON-ØØ6Ø3-6) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (*)

d) Förslag till rådets beslut om godkännande för utsläppande på marknaden av foder som framställts av den genetiskt modifierade potatisen EH92-527-1 (BPS-25271-9) och om tillfälliga eller tekniskt oundvikliga spår av sådan potatis i livsmedel och foder som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (*)

e) Förslag till rådets beslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt

modifierade majsen GA21 (MON-ØØØ21-9) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Rättslig grund: Förordning (EG) nr 1829/2003) (*)

– *Antagande*

Dokumentbeteckning

16782/07 AGRILEG 207 ENV 726

16783/07 AGRILEG 208 ENV 727

16784/07 AGRILEG 209 ENV 728

16785/07 AGRILEG 210 ENV 729

5946/08 AGRILEG 14 ENV 63

Rättslig grund

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder och artikel 5 i rådets beslut 2006/512/EG. Beslut fattas genom kommittéförfarande (föreskrivande kommitté).

Kommissionen ska förelägga kommittén ett förslag. Kommittén ska yttra sig över förslaget med kvalificerad majoritet. Kommissionen kan anta förslaget om det är förenligt med kommitténs yttrande. Om åtgärderna inte är förenliga med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges (kommissionen kan varken stödja eller motsätta sig förslaget med kvalificerad majoritet) ska kommissionen överlämna förslaget till rådet.

Då kommittén har överlämnat sitt förslag till rådet p.g.a. icke-beslut i kommittén kan rådet anta eller motsätta sig kommissionens förslag med kvalificerad majoritet. Detta ska ske inom tre månader annars får kommissionen själv anta sitt förslag. Om rådet motsätter sig förslaget ska kommissionen ompröva sitt förslag. Kommissionen får förelägga rådet ett ändrat förslag, åter lägga fram sitt förslag eller lägga fram ett lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Förslagen till beslut under dagordningspunkt 3 gäller utsläppande på marknaden av fem olika genetiskt modifierade organismer (majs och potatis).

Dagordningspunkt a) gäller hybridmajsen MON863xNK603 som är genetiskt modifierad för att vara resistent mot en viss skadeinsekt och tolerant mot ogräsmedlet Glyphosat.

Dagordningspunkt b) gäller hybridmajsen MON863xMON810 som är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadeinsekter.

Dagordningspunkt c) gäller hybridmajsen MON863xMON810xNK603 som är genetiskt modifierad för att vara resistent mot vissa skadeinsekter och tolerant mot ogräsmedlet Glyfosat.

Dagordningspunkt d) gäller stärkelsepotatisen EH92-527-1 som är genetiskt modifierad för ökad halt av en stärkelse.

Dagordningspunkt e) gäller majsen GA21 som är genetiskt modifierad för att vara tolerant mot ogräsmedlet Glyfosat.

Förslagen har tidigare behandlats i föreskrivande Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa (SKLD). SKLD har inte fattat något beslut vid behandlingen och kommissionen har därför överlämnat förslagen till rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige avser att rösta för ett godkännande av de genetiskt modifierade organismerna. Dessa har bedömts som säkra enligt Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA), Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

EU-nämnden

Frågan har inte varit föremål för samråd i EU-nämnden tidigare.

4. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet: Förberedelser inför "hälsokontrollen" av reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken

– *Ordförandeskapets frågeformulär*

Dokumentbeteckning

15351/07 AGRI 381 AGRISTR 21 AGRIORG 117

Rättslig grund

-

Bakgrund

Kommissionen offentliggjorde den 20 november 2007 ett meddelande till rådet och Europaparlamentet om den förestående översynen av 2003 års reform av den gemensamma jordbrukspolitiken, även kallad "hälsokontrollen". Meddelandet kommer att ligga till grund för det förslag om regeländringar som kommissionen ska lägga fram under våren 2008.

Avsikten med ”hälsokontrollen” är framförallt att göra systemet med samlat gårdsstöd enklare och mer enhetligt. Med detta avses i huvudsak fortsatt frikoppling av stöd, införande av en högsta och en lägsta gräns för utbetalning av stödbelopp samt förnyelse av tvärvillkorens syfte och räckvidd (de krav inom folkhälsa, djurhälsa, växtskydd, miljö, djurskydd samt skötselkrav för åkermark och betesmark som lantbrukaren måste följa för att erhålla fullt gårdsstöd). Medlemsstaterna ska därtill få möjlighet att se över sina nationella gårdsstödsmodeller för att om möjligt utjämna stödbeloppen mot en mer enhetlig nivå. Vidare ska kvarvarande marknadsregleringar (främst spannmålsintervention och produktionsbegränsningar) ses över och anpassas till dagens verklighet. Kommissionen tar också upp frågan om hur politiken ska anpassas till utmaningar som klimatförändringar, bioenergiutveckling, vattenhushållning och skydd för biologisk mångfald. I anslutning här till avser kommissionen att föreslå en höjning av nivån för modulering (överföring av medel från direktstöd till stöd för landsbygdsutveckling) för att stärka de åtgärder som finns tillgängliga inom ramen för landsbygdsutvecklingen. Frågan om hantering av pris- och produktionsrisk inom jordbrukssektorn kommer också att diskuteras.

”Hälsokontrollen” är visserligen inte tänkt att leda till någon ny genomgripande reform av dagens jordbrukspolitiska system, men den kan ändå ses som ett avstamp för debatten om hur politiken ska utformas i nästa finansiella perspektiv, det vill säga efter år 2013.

Förslag till svensk ståndpunkt

Stommen i den svenska ståndpunkten är att allt direktstöd ska frikopplas fullt ut, att gårdsstödsystemet ska förenklas och strömlinjeformas, att alla kvarvarande prisstöd och produktionsbegränsningar ska avskaffas samt att de totala utgifterna för jordbrukspolitiken ska minska. Den allmänna och långsiktiga målsättningen är en avreglerad och marknadsorienterad jordbrukssektor samt kraftiga minskningar av utgifterna för jordbrukspolitiken, inklusive utfasning av nuvarande direktstöd. Beslut inom ramen för ”hälsokontrollen” bör jämna vägen för ytterligare jordbruksreformer och sänkta utgifter i samband med den bredare budgetöversynen.

Miljö- och hållbarhetsaspekter, som t.ex. klimat, god vattenstatus och biologisk mångfald, anses vara viktiga framtida utmaningar. Hur och i vilken utsträckning det bör vidtas åtgärder på EU-nivå måste dock analyseras noga utifrån principerna om subsidiaritet, proportionalitet och sund ekonomisk förvaltning.

Sverige är i stort sett positivt inställd till den handlingslinje som utstakas i kommissionens meddelande, med anser att de förslag som ska läggas fram under våren 2008 bör hålla en högre ambitionsnivå vad avser

marknadsanpassning och utgiftsminskning än vad som framgår av meddelandet.

EU-nämnden

Frågan har tidigare varit föremål för samråd i EU-nämnden inför jordbruks- och fiskeråden den 26-27 november 2007 och den 21 januari 2008.

5. Övriga frågor:

a) WTO-förhandlingarna inom uvecklingsagendan från Doha

– Lägesrapport

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artikel 133 i EG-fördraget, beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet. Dock gäller enighet vad gäller tjänsteförhandlingarna (delad kompetens mellan EU och medlemsstaterna) och därmed också för WTO-förhandlingarna som helhet.

Bakgrund och förhandlingsläge

WTO-förhandlingarna har nu pågått i mer än sju år. Förhandlingarna har karakteriserats av ett antal sammanbrott och missade deadlines. Den allvarligaste krisen inträffade sommaren 2006 när WTO:s generaldirektör Lamy suspenderade förhandlingarna på obestämd tid. Efter flera månaders förhandlingsuppehåll fick Lamy den 16 november 2006 stöd från WTO-medlemmarna att informellt återuppta förhandlingarna i Doharundan.

Den allmänna bedömningen är att USA måste minska sitt handelsstörande jordbruksstöd, att EU måste gå med på större sänkningar av jordbrukstillarna samt att Brasilien och Indien måste ge bättre marknadstillträde för industrivaror och jordbruksvaror.

Ordförandena i förhandlingsgrupperna för jordbruk, Falconer, presenterade den 17 juli 2007 utkast till konkreta förhandlingstexter. Jordbruk har diskuterats intensivt under hela hösten i Genève samt den 3-11 januari. Datum för beslut om en jordbrukstext har successivt flyttats framåt i tiden. Ett reviderat förhandlingsutkast presenterades den 8 februari. Analyser av utkastet pågår för närvarande. Ett ministermöte kommer inte att äga rum förrän i april. USA:s möjligheter att kunna vara

konstruktivt i förhandlingsprocessen är allttjämnt osäkra till följd av pågående presidentvalskampanj.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige stödjer kommissionens ansträngningar att nå konkreta framsteg för att föra förhandlingarna mot ett avslut så snart som möjligt. Sverige framhåller också vikten av att Norge, där Sverige har stora exportintressen, också bidrar med marknadsöppningar.

EU-nämnden

Frågan var senast uppe för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskrådet den 21 januari 2008.

b) Memorandum i syfte att i jordbrukarnas och konsumenternas intresse uppmuntra till en ansvarsfull organisation av livsmedelssektorer

– *Begäran från den franska delegationen*

Dokumentbeteckning

5745/08 AGRI 22

Rättslig grund

-

Bakgrund

Frankrike förespråkar horisontella åtgärder för risk- och krishantering inom den gemensamma jordbrukspolitiken och anser det vara lämpligt att utnyttja producent- och branschorganisationer som verktyg för att uppnå detta syfte. En promemoria som förklarar Frankrikes handlingslinje kommer att behandlas under ”övriga frågor”.

Promemorians inledande resonemang är grundat på uppfattningen att marknaden för jordbruksprodukter präglas av ökande konkurrens och instabilitet, delvis som ett resultat av reformerna av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det hänvisas vidare till konsumenternas allt högre krav på produktkvalitet och till handelskedjornas allt starkare koncentration. Frankrike anser att dessa faktorer bidrar till att försvaga producenternas ställning och efterlyser därför offentliga verktyg som gör det möjligt för producentledet att organisera sig horisontalt och vertikalt inom samtliga jordbrukssektorer. Som lämplig modell för hur detta ska gå till hänvisar Frankrike till de regelverk för producent- och branschorganisationer som tillämpas inom vissa produktsektorer (frukt- och grönsaker, tobak, vin, humle, olivolja samt fiske). Dessa regler gör det möjligt för sammanslutningar av producenter att koncentrera och kanalisera sitt produktutbud. Medlemsstaterna har därtill möjlighet att utvidga en producentorganisations regler och åtgärder till att omfatta även producenter som inte är medlemmar. Vidare har

producentorganisationerna inom frukt- och gröntsektorn och vinsektorn fått möjlighet att inom ramen för sina verksamhetsprogram vidta åtgärder för att hantera inkomstrisk. Utgifterna för verksamhetsprogrammen finansieras delvis av EU:s jordbruksbudget.

Mot denna bakgrund föreslår Frankrike att det inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken upprättas ett gemensamt regelverk med följande inslag:

- stöd till producent- och branschorganisationer inom samtliga jordbrukssektorer;
- verktyg som gör det möjligt att stabilisera marknaden, med särskild tyngdpunkt på hantering av inkomstrisk;
- finansiering av branschorganisationernas verksamheter genom medlemsavgifter;
- möjlighet att utvidga en producentorganisations regler och åtgärder, inklusive avgifter, till att omfatta även icke-medlemmar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige bör ställa sig avvisande till det franska förslaget, då detta har till syfte att ersätta borttagna marknadsregleringar med nya verktyg avsedda att styra och reglera utbudet på marknaden samt att inrätta nya former av indirekta jordbruksstöd. Vad Frankrike föreslår står således i direkt motsägelse till de svenska prioriteringar enligt vilka avreglering, marknadsanpassning och utgiftsminskning ska vara vägledande för jordbrukspolitikens utveckling.

Stödåtgärder av det slag som Frankrike förespråkar har hittills bara tillämpats inom produktsektorer av förhållandevis begränsat omfång. Att införa motsvarande åtgärder för sektorer som spannmål, mjölk och animalieprodukter skulle kunna få betydligt mer omfattande verkningar, inbegripet en överhängande risk för snedvriden konkurrens och marknadsstörningar.

Förslagets bakomliggande syfte är att få till stånd ett gemensamt och EU-finansierat verktyg för risk- och krishantering. Enligt svensk uppfattning hanteras denna typ av åtgärder bäst av marknadsaktörer utan offentlig iblandning.

EU-nämnden

Frågan har inte tidigare varit föremål för behandling i EU-nämnden.

c) Torka

– *Begäran från den cypriotiska delegationen*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Artikel 88.2 i EG-fördraget. Rådet beslutar enhälligt på begäran av en medlemsstat.

Bakgrund

Cypern har aviserat att de vill informera om effekter av den torka som varit fallet i Medelhavsområdet under den gångna sommaren/hösten. I skrivande stund har ingen not kommit för dagordningspunkten, varför det är oklart om Cypern efterfrågar möjligheter att vidta åtgärder som exempelvis dela ut statsstöd.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige bör avvakta ståndpunkt till dess att sakfrågan har kunnat presenteras.

EU-nämnden

Ett liknande fall med torka i Cypern och runt Medelhavet var uppe för behandling inför Jordbruks- och fiskerådet den 25 januari 2007.